

Leļļu teātra aktrise DANA LĀCE jaunajā izrādē *Neaiztiek mani!* izspēlē pusaudzes sāpes un ciešanas. Dana zina, par ko runā, jo arī savu sāpju bijis ne mazums, galvenokārt mīlestības dēļ. Patlaban Dana atkal mācās dzīvot viena. Būt viena un laimīga.

«ATKAL MĀCOS JUST»

- Domāju tev vaicāt par bērnišķīgo prieku, ko Leļļu teātra aktieri spēj saglabāt neatkarīgi no vecuma, bet jaunā izrādē *Neaiztiek mani!* ir par vientulību un skumjām.

- Izrāde atspoguļo vienu dienu septiņpadsmitgadīgas meitenes dzīvē. Šajā dienā viņa zaudē nevainību, domā par pašnāvību un citas ārkārtīgi smagas domas. Lugas autore ir Elza Apkalne, kas to sarakstīja septiņpadsmit gadu vecumā. Domāju, tas palīdz tuvāk ielūkoties jaunā cilvēka prātā, ilgās, skumjās. Spēlējot šo lomu, man pašai ir iespējas iziet šādu ērkšķainu ceļu, jo mans salīdzinoši bija ļoti mierīgs. Pusaudzes vecums bija pretīgs, laikā no divpadsmit līdz gandrīz astoņpadsmit gadu vecumam jutos briesmīgi. Man šķita, ka nav jēgas dzīvot, vai mani vispār kāds mīl. Izrādē tas viss ir vēl vairāk sakāpināts. Bērns gaida vecāku uzmanību, bet viņi atsakās ar viņu vispār runāt, jo nevar atrast kopīgu valodu. Skumji... Pusaudža dvēsele ir trausla un smalka, tāpēc bieži vien slēpjas aiz ārēja skarbuma un agresivitātes.

- Kāda bija tava ģimene? Saprotāša?

- Varētu teikt, ka esmu mīlestības bērns. Vismaz tā vienmēr teikusi mana mamma. Piedzimu viņai salīdzinoši lielā vecumā – ap četrdesmit gadiem – un tobrīd esot bijusi viņas dzīves centrs. Tāpēc brīnos, ka neesmu izlūtināta. Bet tas laikam arī nebija iespējams, tāds mans raksturs. Bērniībā biju mierīga, kluša – mani nevajadzēja ne kā īpaši audzināt, ne biktstīt. Mūsu ģimenē klist pat leģenda par manu paklausību. Mamma, ejot uz veikalu, man piekodinājusi, ka nedrīkstu iet prom no smilškastes. Viņa veikalā aizkavējusies, un tikmēr sācis līt. Lai kā kaimiņienes rājušās un lūgušās, es esot sēdējusi smilškastē un nekustējusi ne no vietas, kamēr pārnākus mamma.

Mani vecāki ir brīnišķīgi cilvēki. Mamma ir ļoti prātīga un nosvērta. Bet tētis... Par viņu domājot, es vienmēr

smaidu. Viņš ir ļoti foršs. Galvenais, kas man ir no viņa, – izskats.

Man ir sešpadsmit gadu vecāka māsa, kas vecākiem piedzima, kad viņiem bija ap divdesmit. Neviens vairs negaidīja, ka viņiem būs vēl kāds bērns, tāpēc mana dzimšana mazpilsētā izraisīja gandrīz vai skandālu. Runāja, ka patiesībā esmu piedzimusī mātai un vecāki uzņēmušies manu audzināšanu, lai māsa varētu pabeigt skolu.

- Ko vēl no vecākiem esi mantojusi?

- Vecāki man iemācījuši cieņu pret citiem un arī sevi, nevienam nepielīst, nepazemoties. Bieži pārdzīvoju dažādas netaisnības, man sāp cilvēku rīcība. Tādos brīžos mamma nopūšas un saka: «Dana, mēs tevi laikam par daudz godīgu esam izaudzinājuši...»

Vecāki ir vienīgie cilvēki pasaulē, kas man nav nodarījuši pāri, nodevuši. Lai cik tuvas attiecības būtu ar draugiem, mīļoto, pienāk diena, kad šis cilvēks tevi atstāj, pamet. Bet vecāki rada drošību, apziņu, ka man ir uzticama aizmugure. Tāpēc man traģiska šķiet jau tikai doma par to, ka vecāku kādu dienu nebūs, jo neviens cits, izņemot viņus, šo drošās sienas izjūtu radīt nespēj. Lai kāda būtu mīlestība, ne par vienu cilvēku tu nevari būt tik pārliecināta kā par vecākiem.

- Un kādas ir tavas attiecības ar māsu?

- Ļoti labas. Tomēr ne tādas, kā rāda filmās, kad māsa jūt vienu otru pa gabalu. Ļoti daudz savstarpējām attiecībām dod kopīga bērniība, pārdzīvojumi, atmiņas. Mums šā kopīgā nav daudz – kad piedzimu, māsa jau bija liela. Šķiet, tuvākas attiecības man ir ar māsu vecāko dēlu, kas ir par mani tikai četrus gadus jaunāks. Parasti dēvēju viņu par brāli, tāpēc daudzi domā, ka maniem vecākiem ir trīs bērni.

- Zinu tavu nevēlēšanos saukt savu tuvinieku vārdus, rādīt viņu fotogrāfijas...

- Tā ir tainība. Galvenais iemesls –

par publisku personu esmu izvēlējusies kļūt es, nevis mana ģimene. Otrs – es ticu enerģijas nezūdamības likumam. Cilvēki ir dažādi un viņu domas tāpat, un tās ne vienmēr ir labas un svētību vēlošas. Tāpēc uzskatu, ka ikvienam ap sevi jāizveido tāda kā droša čaula.

- Cik bieži ir tava čaula?

- Kā nu kuru dienu. Ir dienas, kad mani var ievainot ar vienu vārdu. Smagās dzīves situācijās, kam esmu gājusi cauri, šo čaulu noteikti padarījušas biežāku.

- Vai ar smagām dzīves situācijām tu domā šķiršanos no drauga, ar kuru biji kopā piecus gadus?

- Galvenokārt jā. Nekas cits jau tik ļoti nesāpina kā mīlestība. Manā dabā ir mīlēt, mīlestība man ir ļoti svarīga, burtiski dzīves nepieciešamība. Es ļoti gribu stablu ģimeni, bērnus... Bet katrreiz mana standarta situācija izvēršas nestandartā. Un tā joprojām esmu viena. Par laimi – viena, bet laimīga.

Reiz aizbraucu uz skolas salidojumu, klases audzinātāja bija saglabājusi un katram atdeva lapiņas, kurās bijām rakstījuši, ko dzīvē vēlamies sasniegt. Manā lapiņā bija rakstīts: «Gribu būt vienkārši laimīgs cilvēks.» Kad to izlasīju, atcerējos, ko savulaik ar to biju domājusi. Ne jau karjeru... Es nekad neesmu apzināti gribējusi sasniegt augstus mērķus, man vienmēr šķitis – tas man nav lemts. Vienkārši no dažādām sāpēm

Žēl, ka cilvēki nejūt robežu starp mani un manām lomām. Vai tad, ja spēlēju kaķi, es tiešām esmu kaķis?

dzīvē parasti paglābjos darbā, strādāju nevis par vienu simt, bet divsimt procentiem, tāpēc esmu tikusi pamanīta un novērtēta. (Smejas.) Bet toreiz skolā iztēlojos, ka laimīga būšu tāpēc, ka man būs laba ģimene – vīrs, bērni un suns.

- Ar draugu iepazīties, ceļmalā apstādinot auto. Toreiz šķita, ka tā būs mila mūža garumā.

- Jā, tā tas bija. Kādreiz, lai nokļūtu pie vecākiem, mēdzu stopēt, jo tā daudz ātrāk varēju nokļūt mājās. Todien apstādinātās mašīnas šoferis izrādījās jauks sarunbiedrs un, kad viņš palūdz manu telefona numuru, neatteicu. Pēc iepazīšanās ar viņu gan vairs neesmu stopējusi – bail vēlreiz nonākt līdzīgā situācijā...

Ir cilvēki, ar kuriem kopā ir viegli. Ar viņu bija viegli, ļoti viegli. Man šķita, ka viņš ir mans cilvēks uz mūžu. Un tas trakākais ir brīdis, kad saproti – bet dzīves pamatvērtības taču nesaskan! Kādu laiku tu gaidi un ceri, ka viss mainīsies.

- Vai tu biji tā, kas pieņēma lēmumu aiziet?

- Varētu teikt, ka tas bija abpusēji, kaut pašās beigās tieši draugs teica, ka varu iet. Bija lietas, kas mani tracināja, ar ko nebiju gatava samierināties. Bet, ja cilvēks paziņo, ka tāds viņš ir un neko nevar darīt, kopīgas nākotnes vienkārši nav. Iespējams, ir mīlestība, kas piekrīt nosacījumiem «tāds es esmu». Bet mana noteikti nebija ne tik liela, ne tik stipra, lai es tās dēļ būtu gatava savā dzīvē upurēt kaut ko lielu un svarīgu. Ja ir divi cilvēki un katrs saka: «Mīli mani, kāds es esmu.» – šajās attiecībās nekas nevar sanākt. Solis preti otram ir jāspēr abiem.

- Iespējams, to vairs neatceries, tomēr reiz sacīji, ka neesi gatava mīlestības dēļ visu mūžu mocīties.

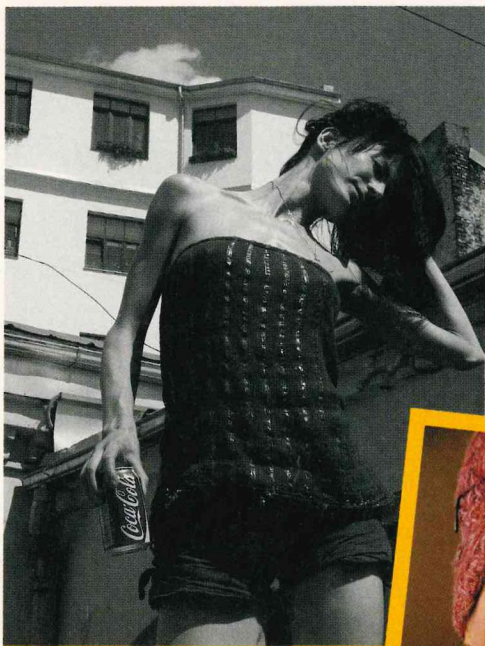
- Tas tiešām izklausās pēc manis! Kad izšķirāties, draugi teica, ka esmu rikojusies drosmīgi. Savā ziņā tam piekritu, jo mūsu attiecību pārtraukšanu varētu pielīdzināt izvēlei no liela, plaša, labi izgaismota ceļa nogriezties uz mazu, nezināmu taciņu, kas nemaz nav ierakstīta kartē. Tomēr es paļāvos uz savām izjūtām, neļāvu sev dzīvot otra cilvēka dzīvi, jo sapratu, ka kopā ar viņu vairs nevaru dzīvot savējo. Kaut arī bija laiks, kad šķita – esam kā radīti viens otram. Bet tagad priecājos, ka ir tā, kā ir.

- Bet bioloģiskais pulkstenis? Viru un bērnus taču gribēji jau devītajā klasē.

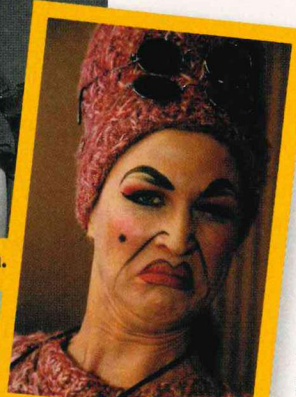
- Jā, un gribu arī tagad. Bet nevēlos pakļauties sabiedrības uzspiestajiem stereotipiem. Man ir jau divdesmit astoņi gadi, bet es jūtu, ka mana dzīve sākas tikai tagad. Par spīti tam, ka pieņēmuši saka: līdz tādām un tādām vecumam tev jāmacās, pēc tam jāizveido veiksmīga karjera, tad jāprecas. Vēl tev jābūt labai mašīnai, dzīvoklim vai mājai, jāiepērkas zīmolu veikalos... Es to negribu! Man riebjas tā panika, ko rada dzīves materializēšana. Pienāk jaunā

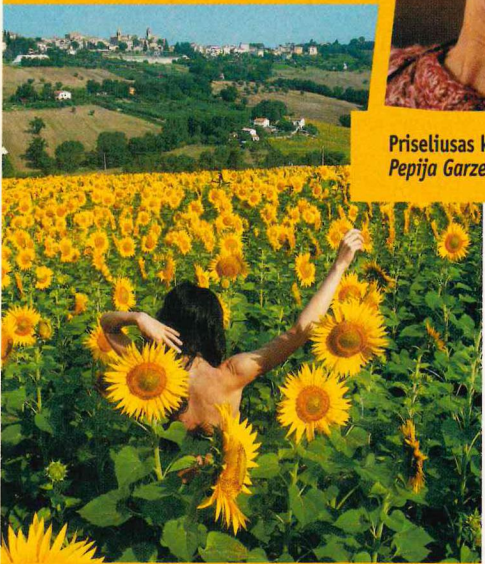
FOTO – JĀNIS DEINĀTS (FOTOCENTRS)

Dana pagājušajā gadā uz Leļļu teātra balkona.

Priseliusas kundze izradē Pepija Garzeke.

Te Itālijas košajās saulespuķēs...

...bet šeit tepat Latvijā, svinot Jānu.

sezona, un tu sāc domāt tik ļoti materiāli, ka vairs nepriecāties par pavasari vai jaunām lomām, bet panikā domā, kur ņemt naudu *must have* pasakaini dārgās somas iegādei. Man nav mašīnas, nav sava dzīvokļa, un es arī negribu. Vismaz patlaban. Ir jau labi, ja es varu atļauties nopirkt kādu dārgāku somu vai apģērbu, taču bez tā arī jāmaksā dzīvot. Ja tev tā nav, tad pieņem to, nevis ziedo savu dārgo laiku un visas domas, lai to iegūtu.

Kā esmu novērojusi, domāšana galvenokārt par lietām mūs sabojājusi tik ļoti, ka spēj pat izjaukt attiecības. Viens otram nemitīgi kaut ko pieprasa – dzīvokli, māju, mašīnu, kādu jaunu kredītu. Bet es negribu visu laiku tikties pēc kāda līmeņa. Vēlos izbaudīt attiecības, justies laimīga savā irētājā dzīvoklī, labi gulēt savā ne tik dārgajā divānā. Kāpēc Dievs mūs sūtījis uz šīs zemes? Lai mēs dzīvotu, nevis visu mūžu eksistētu, sapņot par nākotni, kad mums

bezgalīgs optimisms, katram dzīvē ir situācijas, kad vajag pažēlot un paraudāt. Es neesmu sieviete, kas vīrieša žēlošanos un raudas gatava uz klausīt katru dienu. Neesmu un negribu būt vīrieša stiprais balsts un celt viņu saulītē. Es vēlos justies kā sieviete, nevis kā tanks. Tāpēc nesaprotu, ja saka: vīrietis visu laiku jāslavē, jāteic, ka viņš ir ģeniāls. Tas nav man... Nedomāju arī, ka ikviena sieviete patiešām grib būt stipra un visu varoša. Lielākoties viņai vienkārši nav variantu.

– Saki, ka esi sievišķīga, bet vienu laiku staigāji smagos zābakos, džinsos un raupjos džemperos.

– Kādu brīdi tā tiešām bija. Tas bija kā protests pārlietu sievišķīgajam tēlam seriālā *UgunsGrēks*. Bet nu jau esmu atradusi vidusceļu. Darbā staigāju džinsos un ērtā džemperī vai blūzē, bet sviniģākos brīžos labprāt uzvelku kleitu un augstpapēžu kurpes. Kleitas gan parasti šuju pati, veikalā sev pa prātam nevaru neko nopirkt.

– Vienu brīdi klīda runas, ka tu cini ar anoreksiju.

– Tās gan ir pilnīgas muļķības! Vienmēr esmu bijusi pārmeru tieva. Un sevišķi izkāmēju uz sezonas beigām, kad lomās ielieku visu savu spēku. Pa vasaru mazliet

raksturīgi – vienreiz satikt, ieraudzīt cilvēku un jau sadomāties nezin ko. Tagad pie tā ļoti piedomāju. Ja kaut kas tāds manā galvā sāk rosities, domās sevi ieplaukāju. (*Smaida.*)

– Zinu, ka tavs klusais sapnis ir apceļot pasauli. Kāpēc tu nedari?

– Man tiešām ļoti patik ceļot, un, tiklīdz iespējams, meklēju dažādas iespējas, kā to darīt. Taču savu sapni droši vien nekad tā arī nerealizēšu – kā gan es varu uz gadu aizbraukt un likt, lai režisore sameklē kādu, kas var ielēkt desmit lomas? Tas nebūtu godīgi un pieklājīgi attiecībā pret maniem kolēģiem. Turklāt... neesmu darbaholiķe, bet ļoti milu to, ko daru. Katru jaunu iestudējumu uzveru kā svarīgāko, vienīgo. Neesmu no tiem, kas paļaujas uz *haļavu*, uz «gan jau kaut kā».

– Vai esi iemācījusies teātri spēlēt, nevis pašai būt lomā?

– Domāju, ka jā. Vēl labāk, ja izdodas attālināties, aiziet no sevis, izdzīvojot lomu vēl emocionālāk un dziļāk. Godīgi sakot, man vieglāk ir spēlēt, neesot pašai. Daudzi apgalvo, ka aktieru emocijas arī dzīvē kļūst ļoti sakāpinātas, viņus viegli saraudināt. Manā dzīvē tieši pretēji – bija periods, kad es neko nejutu. Vispār neko! Tas bija drīz pēc šķirša-

nās. Ieslēdzās tāds kā sevis saudzēšanas režīms, un neviena emocija netika man klāt. Teikšu godīgi: nobijos. Man šķita, ka vairs nekad nespēšu ne patiesi izjust prieku, ne raudāt, ne pārdzīvot... Un tad kādu dienu tas beidzās. Cik pēkšņi sākās, tik pēkšņi beidzās. Pēc dabas esmu dzīvespriecīga, kaut ir reizes, kad man patīk skumt. Izbaudīt skumjas. Bet vispār esmu divdabe, pēc horoskopa – Dvīņi.

– Ļauj sev raudāt?

– Jā, bet ne cilvēkos. Aizeju mājās un izraudos. Un vēl man ļoti palīdz cigun. Šis nodarbības manu dzīvi pacēla pavisam citā līmenī. Tādam emociju cilvēkam kā man tas ļoti palīdz savākties, uz pasauli paskatīties citām acīm. Manuprāt, pēc gadiem cigun glābs pasauli. Mācos arī meditēt, arī tas ļoti palīdz. Cilvēkiem gan parasti palīdzību nelūdzu, kaut reizēm vēlos, lai kāds atnāk un pats piedāvā. Tas ir tāpat kā jaunajā izradē *Neaiztiek mani!*. Tur parādīts, ka cilvēks ļoti bieži gaida, kad kāds pārņems viņa izteiktā nē robežu. Varbūt tas ir ideālistisks sapnis, bet varbūt kādu dienu tas tiešām notiks. Jo man lūgt palīdzību ir ļoti grūti. Esmu pieradusi būt neatkarīga gan materiāli, gan emocionāli.

Šai ziņā ļoti liels glābiņš ir mamma. Neko daudz viņai nestāstu, svarīgi kopā ar viņu pasēdēt, iedzert tēju – un jau *atlaiž*. Esmu pat darijusi tā, ka vēl vakarā aizbraucu pie mammas, pasēžam, mazliet parunājam un no rīta jau braucu prom. Daudz priecīgāka un laimīgāka.

– Tu runā par tādām trauslām emocijām, bet tavas lomas seriālos daudziem liek domāt, ka esi augstprātīga, ļauna...

– Jā, lomas ļoti ietekmē domas par mani. Sākumā par to mazliet *uzvilkos*, jo neesmu ne ļauna, ne augstprātīga. Vēl nesen pie manis pienāca kāds vīrietis un paziņoja, ka sieviete nedrīkst tā izturēties, kā es uzvedos seriālā. Ir nākuši klāt klubā un metuši man ap vidu roku, lomu iespaidā domājot, ka esmu viegli pieejama... Žēl, ka cilvēki nejut robežu starp mani un manām lomām. Vai tad, ja spēļu kaķi, es tiešām esmu kaķis? Bet nu jau vairs neuztraucos, spēju par to pasmieties. Un mierinu sevi ar domu, ka labi spēlēju, ja jau tik ļoti tam visam tic.

Man vispār šķiet, ka esam kauliņi, kurus pēc sava prāta bīda kāds augstāks. Kādreiz šos kauliņus mēģināju bidīt pati, bet tagad ļauj os lielajam plānam.

Man riebjas panika, ko rada dzīves materializēšana.

būs tas, tas un tas, un neizdzīvodami šodien.

– Cik ilgi tu jau esi viena?

– Gandrīz gadu. Negribu liekuļot un teikt, ka ik dienu esmu bezgala laimīga un katra diena ir ideāla. Ir augšā un lejā. Kaut apkārtējo attieksme nereti ir: «Tu esi viena? Ā... Nabadzīte...»

Godīgi sakot, esmu laimīga, ka varu padzīvot viena. Es atkal mācos just. Nebaidīties no izaicinājumiem, ļauties situācijām un nesasapņoties par to, kā viss beigsies. Par dzīvi vienatnē priecājos arī tāpēc, ka man ir raksturīgi paslēpties aiz lielās muguras, ļaut, lai visu atrisina kāds cits. Tagad esmu pati sev saimniece, pati sevi uzmanu. Un draugi saka: esmu kļuvusi labāka, atvērtāka. Biežāk un vairāk smejos.

– Un tomēr tu neslēp, ka gribi jaunās attiecības.

– Jā, gribu, bet neko nesteidzinu un apzināti nemeklēju. Varbūt nav prātīgi tā teikt, bet es diezgan skaidri zinu, kādu vīrieti vēlos sev blakus. Vispirms lieku uzsvāru uz vārdu *vīrietis*. Es neciešu lupatas – neesmu no tām, pie kuras vīrietis var nākt, lai paraudātu un pažēlotos. Tas gan nenozīmē, ka viņam jātēlo

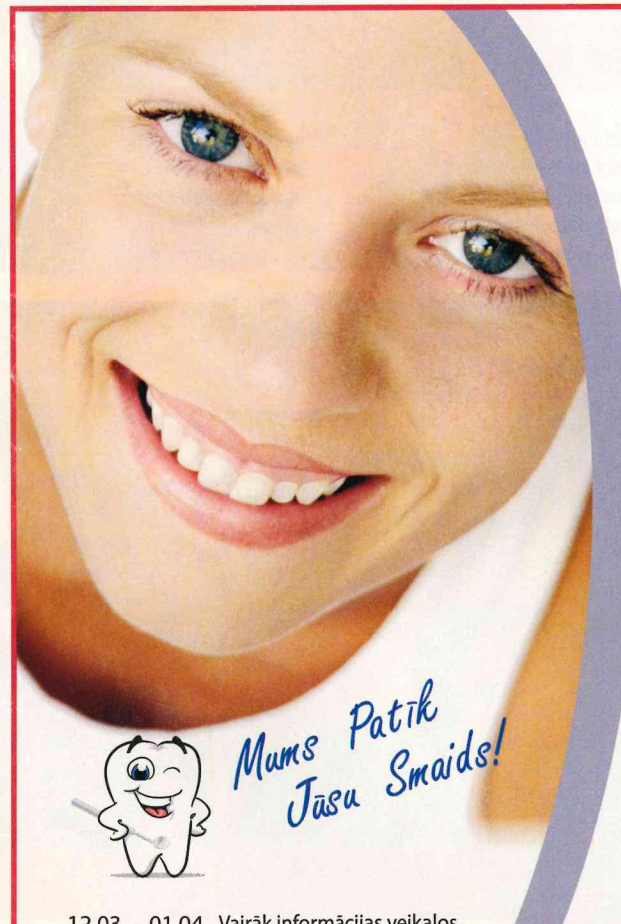
atkopjos, un tad viss atkal sākas no gala. Cik reižu mamma nav uztraukusies par to, ka esmu kaulu kambaris. Tāpēc esmu viņas priekšā pat ēdusi bulciņas, lai pierādītu, ka tiešām ēdu. Domā, man ļoti patīk būt kaulu kambarim? Esmu sajūsmā par sievišķīgām formām, un mans sievietes ideāls ir Monika Beluči.

– Pieminēji pārlietu sapņošanu. Tev tā ir raksturīga?

– Ļoti... Es kaut ko iedomājos, sasapņojos un tad prātoju, kā nu viss notiks. Reiz piedalījos modes skatē, kur sastapu kādu puisīti no Krievijas. Strādājot pavadījām kopā vienu diennakti. Pēc tam viņš palūdz manu telefona numuru. Gadiem sūtījām viens otram izziņas, un viss aizgāja jau tiktāl, ka viņš man atzinās mīlestībā. Pagāja laiks, līdz sapratu, ka šīs attiecības ir izsapņotas, tās nav īstas, tikai ilūzija. Un es izniekoju savu dzīvi, nevajadzīgi tērējot šim fantāzijām savu enerģiju. Galu galā parādījās arī greizsirdība, attiecību skaidrošana... Muļķīgi, jo tās pat nebija īstas attiecības.

Ja mēs padomātu, konstatētu, ka šādām ilūzijām un izsapņotām lietām tērējam milzum daudz enerģijas, ko varētu izlietot citādi. Tas man ir ļoti

FOTO – NO DANAS LĀCES PERSONISKĀ ARHĪVA

12.03. – 01.04. Vairāk informācijas veikalos.

Mutes kopšanas līdzekļiem atlaides līdz 50%

MOMENT LOTERIJA!

Laimē zobu pastu PRESIDENT Classic, 75 ml, vai zobārstniecības klīnikas DENTAL ART dāvanu karti!

Drogas